

СПОРТ
Спорта лаърхIа дозаш
хьаделларгда шахьаре

16

АШАРХОЙ
ГIалгIайче
дIайихьар кьонача
концертмейстерий яхь

9

СЕРДАЛО

1923 100 лет

WWW.SERDALO.RU

ГIАЛГIАЙ МЕХКА КЪАМАН ЮКЪАРА ГАЗЕТ

№12 (12589)
Тушол
бутт,
30 ди, 2023 шу

Газет арадувл 1923-ча шера
майтсела бетта 1-ча дийнахьа денз

1973-ча шера
«Сердало»
газета
«Сийлен хьарак»
яха орден
еннай

ТИЕМА ДЕШАР
ЛоархIамеча гIулакха
юкье дакъя лаьцар
вай мехкахочо

4

НАЪХА ХЪАШТАШ
Керда ишкол
хьаяьЙ Йоккхача
Ачалкхе

5

ИАЛАМ
Шолже, «Россе хий»
яхача лостамах,
белхий бир

6

ИСЛАМ
Хье волчул дикагIа
хила веза ха кхачай

7

КЪАХЪЕГАМ
Студенташта къахьега
моттиг хургья

8

www.serdalo.ru @gserdalo vk.com/gserdalo Дзен сердало

Денал
ТIема байракх еннай,
Наьсарерча Росгварде бIуна

2

**Нийсача
новкъя**

«Низ бара духьала -
цхьана» яха болам

3

Балкхарой
къам дакъъала-
дувцаш,
къамаъл дир
вай Мехкадас

Султиганаъкъан Йоакъап

Балкхарой къам хъаот-
тарца, из дакъъаладу-
вцаш къамаъл дир вай
мехкадас Келаматанъ-
къан Махъмуд-Іаьлас.

«Тахан доккха цѳай латт,
вайца вошал леладеш болча
балкхарой мехка. Цѳъана
дукха халонаш текха да вай
ши къам, бехк боацаш, хий-
рача Казакстане дахьийта.
Цу хІамо геттара чІоагІбир
вайна юкъера бувзам. Мел
халонаш тІалайттаяле а,
сийдолаш ший мехка даъ-
нна; керда, сийрда вахар
кхоллаш хъаденад балкха-
рой къам.

Тахан, шоай хІама дикка
тоадаь, дІахо а хьинаре
къахьегаш дІаболхаш латт
балкхарой. Цу мехка бах
беркате, цѳена нах. ПІалгІай
къаманна дика хет, иштта-
ча дикача лоалахой хІама
хІара денна тоалуш латташ.
Дег чура дакъъаладувц аз
тахан из къам! Дуккха дика
толамаш доахаш, беркате
накъъаш кхоллаш, маърша,
иразе дахалда шо!» — язду
Мехкадас ший телеграм-ка-
нале.

«ПолитСтарт»
яхача проекте
дакъъа лоацаш я
вай республика

Гаьгенаъкъан Мартина

Х о р ж а м а ш
дІадоладелча, цу
гІулакха бола болк
дІакхухьаргболча шта-
башка къахьега безам
бараша декхаш чуте-
лаш йолча «ПолитСтарт»
яхача проекта хьалхарча
лагІа тІа эттар вай респу-
блика.

«Яхъашка дакъа лоаца-
раш дІалаьрхІаца, ПІалгІайче
хьалхарча моттиге латт,
шоллагІаца лагІа тІа эттар
Ростовски область, кхоалагІа
— Московски область, цун
тІехъа латт Волгоград, Са-
мара. Яхъашка дакъа лоа-
цаш вола саг 18 шерга кхаъ-
ча хила веза, политически
парте дІадолалуш долча
хоржамашка дІаязвала
веза», — йоах тхога бе-
нача хоамо. «Сайта тІара
дІаязвалара болх, дІадахача
шера хинначул кхоэза
чІоагІагІа бодаш латт.

Цу юкъевахача сага аьт-
тув ба политически тема-
ех дола лоархІамедараш
довза, шийна вахаре накъ-
даргдола кердадараш хъа-
эца», — дийцар тхога «ЦагІ
йолча Росссе» ЦИК кулгал-
хочун ГІонча волча Романов
Романа.

Украине латтача вай мехкахошта хІамаш йохьийтаргья

Султиганаъкъан Йоакъап

Укх мархий бетта лаьрхІа, Укра-
инерча тІема операцен доакъ-
ашхой болча вай мехкахошта 25
тонн тайп-тайпара хІамаш йо-
хьийтаргья.

«ХьатІабоагІаца бетта хьал-
харча деношка Украинерча вай
мехкахошта дохьийтаргда докъа-
даь дулх, тушонка, хаьса сомаш,
Іажаш, хий, молхаш, иштта кхьй-
ола, хІара денна эшаш йола
хІамаш», — йоах тхога бенача
хоамо. Из беркате гІулакх дІахьош
да, мехкадас Келаматанъкъан
Махъмуд-Іаьлас яьча чІоагІонах.
Къаман ганзацара хъакъоастадаь-
ча ахча эцаргья хІамаш.

ТІема байракх еннай, Наьсарерча Росгварде бІуна

Султиганаъкъан Йоакъап

Буро тІарча Росгварде ко-
мандира декхараш кхоа-
чашдеш волча полковника
Трубин Романа Наьсарерча
цу лостамагІа болча бІуна
ТІема байракх елар, аьнна,
хоам бир «Сердало» газета-
га цигарча зарбан болх ле-
лабараша.

«Цу лоархІамеча
вІашагІкхетаре вена хилар
Росгварде моттигерча дакъъ
тІарча урхаллен кулгалхо Бу-
ружананъкъан Михаил, цу
балха ветеранаш, беррига бІу
а.

Полковника Трубин Рома-
на бІун командирага Гаджиев
Русланага дІаелар ТІема бай-
ракх», — йоах хоамо.

«ТІема байракх сийлен, ди-

кала белгало я. Шун бІево
хьалхашка оттадаь декхараш
дизза кхоачашду, денал гой-
таш хьадоагІа шо, чІоагІа латт
шо вай Даьхе лораеча», —
аьнна, белгалдир ше къамаъл
деш полковника Трубина.

Иштта росгвардейцашка
кхайкарал дир ПІалгІай Ре-
спублике гІолла йолча Ро-
сгварде урхаллен кулгалхочо:
«Даьхен гІулакха дола декха-

раш кхоачашдеча дакъъ тІа
толамаш даха а, шоай дек-
харашца бехктокхаме хила
а карагІалда шоана. Аз даъ-
къаладувц шо Российски Фе-
дераце къаман гварде бІун
Денца».

Шоай декхар кхоачаш-
деш, дукхагІа белгабаьнна-
ча бІухошта паччахьалкхен
а тІема дакъъа а совгІаташ
делар.

Болама юкъе дакъа лоацаш хургва Мехкада

Султиганаъкъан Йоакъап

«Дагалоаттама беш» яхача бо-
лама юкъе дакъа лоацаш хур-
ва вай Мехкада Келаматанъ-
къан Махъмуд-Іаьла. Дерри-
гача къамашта юкъе дІахьош
болча болама, пхи гектар
долча лаьтта массехк эзар га
дІайогІаргья. ТІема шераш-
ка вахар хаьда нах дагалаьца,
дІахьош ба из беркате болх.

«Боккхача тІем тІа вай мех-
кара 20 эзар ваха хиннав. Де-
налца, майралца моастагІа ду-
хьаллатташ, цар дІахьекхад,

Даьхе лораяр шоай вахаре
мел лоархІаме да. Тахан бок-
кхача мехка духьала кхьй-
ола халонаш латт. Республике-
ра денал дола къонахий шоай
тІема декхараш дизза кхоачаш-
деш хьабоагІа, неонацизм яхача
хІаманна духьале еш. ХІара
керда га цар турпалал гойташ я.

Цо хьахьокх, цІаккха а вай
дегашта уж бицлургбоацил-
га», — белгалдир Мехкадас. Ре-
спубликан кулгалхочо хьоаха-
дир, из болам дІа мел кхухъа-
ча хана, дег чура хоза хеташ,
дакъа лоац ше, аьнна. Укх
шера а дакъа лоацаш хургва

цу беркатеца гІулакха юкъе.
ХозагІа, чІоагІагІа йола гаьнаш
я дІайогІа лаьрхІараш. Даьхен

гІулакха лаьттараш дагаухий-
таш, ягІаргья уж дуккхача ше-
рашка.

Росгварде болхлой даькъалабийцар Мехкадас

Султиганакъан Йоакъап

РФ Росгварде денца, вай республикере росгвардейцаш даькъалабувцаш, мехкадас Келаматанакъан Махьмуд-Таьлас белгалдир, цар шоай болх тахан дукканешта масал долаш, бехктокхаме д'аьхош хилар. Майрал, денал долча къонахех латта тоаба я из.

Даьхен духьа де дезарех дийцар кагирхошца

Султиганакъан Йоакъап

къахьеге кийча хилар.

Магасерча кагирхошца кхетаче д'айихьар шахьара администрацен болхлоша. Дувца оттадаь кергтера дешаш — Даьхен моттиг, цун сий лорадеш латар, цун г'улакх тоадара т'ехьа

Влашаг'кхетаре гулбеннабар т'ема комиссариата болхлой, Афганистане лаьтгача т'ема доакъашхой, шахьарера кагирхой.

«Гулбеннараша теркам т'абохийташ дийцар, къаман

беркате ладаташ, оамалаш лораярах, цар сий дарах, Россе селханарча исторех.

Эскаре баха, эшшача моттиге Даьхен г'улакха овтта кийча хила беза таханара кагирхой», — йоах т'хога бенача хоамо. Иштта д'акхухьача кхетаченаша кагир-

хошта нийса никъ харжара г'юду, шоай къаман сий лорадеш, эздий ладаташ леладеш баха безилга кердадоаккх. Тахан вайна хьалхашка латгача кергтерча декхарех да, кагирхой нийсача, беркатеча накъ т'ла бахар, дикаг'лар царна д'адовзийтар.

«Низ бара духьала - цьхана» яха болам

Гаьгенакъан Мартина

Наьсарерча вахара-лелара хьалаш Юмадеча колледже, «Низ бара духьала - цьхана» яхача Ерригроссе хоамий-довзара болама чудоаг'лаш, студенташца къамаьл хилар, аьлар «Сердало» газетага колледжа кулгалхоша.

Колледжа студенташца къамаьл де баькка хилар Палг'лай

Республике Г'олла йолча Росгварде урхален б'ухой, Палг'лай Республикан кагирхой г'улакхех йолча комитета викалаш, къона эскархой, СМИ болхлой.

Бокъонаш лораяра болхлоша студенташга довзийтар наха низ барца дувзадена хьал мелунзара да, из никъ лелабераша, кагийбараш, лехабеш, шоашга юкье мишта буг.

Иштта цига дийцар къаман

гварде муг'ларашка хилара фу де деза.

Къонача эскархой моттигерча отделене кулгалхо волча Гоамакортанакъан Мустафас белгалийр низ бара оаг'лонаш, иштта хьалхадаьккхар цунах бола бехктокхам ца хайча баргбоацилга. Россе законах низ беча нахах д'акхетарах малаг'ла бехк бу хьоахадир. Палг'лай Республикан кагирхой г'улакхех йолча комитета болхлочо Хьу-

лахой Ахьмада шоай лоламаг'ла новкъостал дерий баллах дийцар, иштта гранташ луча проектех, кагирхой кхетаченах долча хаттарашта жоп дала а таро хилар.

Белгалдаккха дезаш да, кагирхой викалаша а иштта «Сердало» газето а т'ахьийхар ладувг'лараш, социальни бувзамашка Г'олла долча харц г'улакхашта юкье дакъа цалациара.

Эздел, сий, къаман яхь лораеш болча цу наха шоай болх бизза д'аьхош ба. Тахан Украине латгача т'ема операцен юкье болча вай кагийча нахах доаккхал ду. Даьхен г'улакх лакхача боараме д'аьхош латт уж, денал гойташ.

«Хьамсара росгвардейцаш, шо да тахан дукканеша масал эца дезараш. Тешаме болхлой долаш, шоаш хьадаьннача къаман, кхедаьча даь-наьна сий лорадеш, д'адолхаш да шо. Иштта долаш д'ачакхдала аьттув, низ хилба шун! Аз дег чура доккха баркал оал шоана массанена, Палг'лайчен сий доаккхаш, шоай моттигаш лораеш латтарах! Могаш, маьрша долаш, беркате накъаш кхоллаш дахалда шо дуккхача шерашка! Иштта бехктокхаме шоай декхараш д'адахьа низ болаш, х'анз санна сий долаш, латталда шо вай хьамсарча Даьхен г'улакха!» — йоах мехкадас Келаматанакъан Махьмуд-Таьлас ший къамаьла юкье.

Халкъа фронто вайцига д'аболабу «Автопоезд» яха болам

Султиганакъан Йоакъап

Халкъа фронто Палг'лайче д'айолаю «Автопоезд» яха йоккха акци, из баьхан долаш, вай т'ема хьалхарча муг'ларашка латтараша машенаш йоахаргья, аьлар «Сердало» газетага Палг'лай республикан ОНФ РИКЕ.

«Карарча хана миччахьа Г'олла чакхьарг'йола машенаш чоаг'ла эшаш я т'ема муг'ларашка латгача вай б'ухошта. Царна долча

новкъостала д'аяла йиш я машенаш, машена оатхалаш, машенаш влашт'ехьаяхара болх бе а, «Халкъа фронт» яхача региона проекте ахча дахьийта а йиш я. Деррига а коталонна!» — йоах хьабайтача хоамо.

Вай б'ухошта новкъостал де кийча вар, хьавоаг'лаш хила укх адресах: Наьсарен шахьар, Чеченская урам, 8а ц'ла.

Иштта цу хьакъехьа хаттар нийслоя, ер телефон хьатоха: 8(8732)22-27-99.

Керда берий беш хургья Яндаре

Султиганакъан Йоакъан

Яндарерча хозача моттиге хьалъеш латт, 80 бера лаьрхIа йола керда берий беш. Цу балха лаьрхIа хьакъоастадаьд 92 миллион сом ачча. «Укх шера, Iан хьалхарча бетта дIаболабаьб Яндаре берий беш йотташ бола болх.

«Демографи» яхача къаман проектагIа Голла дIахьош ба из беркате болх. Таханарча дийнахьа, 30% болх йистебаьннаб. Из къахьегам дIахьош латтар я ООО «Интеко» яха фирма, — йоах тхога бенача хоамо.

Пишлой балхах йолча министерствон болхлоша яхачох, кIалхара кIийле чIоагIеш дола аьшка-бетона балхаш йистедаьннад.

Газцемата блокашца чура пенаш дотташ боаж болхлой. Берий бешо дIалаьца доазув 3120 кв. метр да, гIишлос дIалаьца лаьтта 2093,1 кв метрага кхоач. Проектга хьежача, шин беттагара ворхI шерга кхаччалца долча берашта мел эшар долаш хургья берий беш.

БIаьстан зизаша ГIалгIайчен урамаш хозду

Султиганакъан Йоакъан

БIаьстан хьалхарча зизаша хозду ГIалгIайчен шахьарий, юртий урамаш. Тушолу бетта отташ йолча йIовхало сомаяьхай гIамгIай а хьачий а гаьнаш, уж хьалъюзаш йоагIа кIайча зизаех, йоах «Сердало» газета корреспондента.

«Наьха бешамашка а иштта юртарча хьалха денз гаьнаш ягIача моттигашка а гаьнех зизаш тохаш хиларо хозью вай даха моттиг», — белгалду Наьсарен бахархоша.

Белгалдаккха деза, тIехьарча 10-15 шера мехкарча юрташка а шахьарашка а баха нах шоай бешамашка, бахача доазон тIа гаьнаш дIайогIа безам болаш хилар. ХьалхагIа санна доацаш, уж совбоалаш боагIа, хозал езаш хиларца.

Иштта тIехь-тIехьагIа дукна нах лелача моттиге а дIаюв хьачий а, Iажий а, кхорий а гаьнаш.

ДухагIар лоархI, БIаьстан хьалхара зиза тоха ха, из эггара хозагIа я, из ца зувш вар цьаккха хIама ца гуш вола саг ва.

ЛоархIамеча гIулакха юкье дакъа лаьцар вай мехкахочо

Гаьгенакъан Мартина

«Са турпал» яхача ерригача Россе дIахьош йолча проекта доакъашхо хилар «Беркут- Юг» яхача ОМОНА воккхагIвола психолог, полице майор Доврбиканакъан Хьасан.

«Украине лаьтгача тIема операцен юкье дакъа лоацаш хиннача Россерча итт моттигерча 130 сагаца лаьрхIа бола кхетама болх дIабихьар. Диь дийнахьа лаьттар из семинар. Шоай мехкарча кагирхошца уж Даьхен гIулакха латтара тIахьехаш бола болх

мишта дIабакъа беза Юмабеш хилар доакъашхой. Доврбиканакъан Хьасана теоретически, практически пайда ийцар цигара. Деррига йистедаьлча, хьаьший бахар

Машук яха моттигера гIув йолча, «Цветник» яхача парке, Лермонтова дуэль хиннача моттиге», — дийцар кагирхой гIулакхаш йолча комитета болхлоша.

ГIажарий-Юрта бахача наьха кхетаче яр, эскаре тIахьехарашта хетаяь

Султиганакъан Йоакъан

ГIажарий-Юрта укх деношка кхетаче дIайихьар бахархошца, из хетаяь яр бIаьсти эскаре болхарашца дIахьош болча балха, аьлар «Сердало» газетата ГIалгIай Республикан Шолжа района администраце.

«Цу лоархIамеча гIулакха юкье дакъа лоацаш Шолжа района депутатий Совета кулгалхо Йовлой Мухьмад, Дарсиганакъан Мухьмад, тIема комиссариата хьалхарча отделене кулгалхо Мержой Ислам, Шолжа района администраце кулгалхочун ГIонча Щечой Беслан вар», — йоах хьабайта-

ча хоамо. Кхетаче хиннача къамаьлаца керттара дар, тIема гIулакха тIахьехаш йола бIаьстан кампани лерттIа дIаяхьар.

Иштта цига белгалдир эскаре амал де болхаш бола нах, Украине дIахьош йолча лаьрхIаца операцена юкье

дакъа лацара бохийташ боацилга. ГIалгIайчера эскаре тIахьехаш бола нах Россе шахьарашка хургба амал деш, масала, Краснодар, Ставропола доазошка, Ростовски областе.

БIаьстанара болх дIаболалу бекарга бетта цьхоалагIа дийнахьа.

Илдарха-ГIалий тIа кхетаче хилар, контракттах эскаре болхарий дош дувцаш

Султиганакъан Йоакъан

Укх деношка шахьара культуран ЦIагIа моттигера бахархой гулбелар.

Кагирхой теркам тIаозаш хиннача кхетаче дийцар, 2023 шера контракттах а бIаьсти эскаре амал де тIахьехарах а дола дош, аьлар «Сердало» газетата шахьара болхлоша.

«Цу кхетаче дакъа лоацаш хилар Илдарха-ГIалан кулгалхо Джантиганакъан Азраил, Илдарха-ГIалан тIема гIулакха нах дIаязбеча истола кулгалхо Кхоартой Iалаудин, ГIалгIай республике ГIолла йолча «Салтечун дай» яхача комитета кулгалхо Саганакъан Руслан, «ТIема вошал» яхача Еригроссе союза мот-

тигерча филиала кулгалхо ШериповгIар Iусман», — яхаш, белгалду Илдарха-ГIалан хьакимий зарбан болхлоша.

Кхетачене дакъа лоацаш хиннарашта юкье къаьгга дийцар контракттах гIулакх дIахьорий малагIа хьалаш да, из дIахьош царна луш болча пайдах-аьттонех, дика шоай декхар кхоачашдаьчар тIехьара тIа малагIа вахара хьалаш тоалургда.

Иштта кагирхой тIаозаш дар Российски Федерацие тIема вузашка оттар, юкьара хьаййчача тIема гIулакх карадерзадарах вахаре малагIа дика хувцамаш хургда. Иштта белгалдир Россе Герзашцарча низий мугIарашка гIулакх дIадахьар мел лоархIама да.

Кхетаче д'айихьар шахьара кулгалхочо

Габьенакъбан Мартина

Кхааш ийдара, бокъо йоаца ахча ший доа-лахьа дерзадара духьала йола арг'анара кхетаче д'айихьар цу г'улакха духьала т'ом лоаттабеча коммиссе, Маг'албик-Шахьара хьакима Галай Мусас кулгал деш.

«Укх бетта 23-ча дийнахьа шахьара администраце д'аидихьача в'ашаг'кхетаре къамавл дир бокъоний оаг'он кулгал деш йолча Муружанькъан Зинас, цу балха т'ахьожам беш йолча Кхоартой Сапета, шахьара кулгалхочун г'онча волча К'ориганькъан Мухьмада. Кхетаче дийцар, 2023-ча шера, кхааш ийдеча, бокъо йоаца ахча доладерзадеча г'улакха духьала д'абахьа безача балхах. Галай Мусас белгалдир, из г'улакх лакха т'ахьожам лоаттабеш, бехтокхаме д'адахьа дезилга.

Цу муг'аре нийсбенна-ча кхерам болча болхлоша х'ара бетта хьаийдеча ахчак хоам беш дола кьхат ший истола т'а хилийт-та, аьлар Галай Мусас», — дийцар тха газетата Маг'албикерча хьакимаша. «Бокъо йоаца ахча карадерзадара тахан давржа да, цунга хьежжа, лакха терко еш д'абахьа лерх'и оаха из болх», — аьлар Кхоартой Сапета.

Керда ишкол хьаяьй Йоккхача Ачалкхе

Коазой Мадина

Йоккхача Ачалкхе бахача наха доккха дикахетар хулаш, хувцам хиннаб юрта. Цига еттай керда ишкол. 720 бера лярх'ла йолча ишколо каст-

та ший налараш хьаелларгья, хьаьший т'лаэцаш. «3,4 га дола доазув д'алаьца улла ишкол хьальеш д'адахар 635 млн сом ахча да. «Дешар» яхача къаман проектага г'олла д'ахьош ба из беркате болх.

Таханарча дийнахьа, чухьнахьа эшаш мел йола х'амаш йувтгаеш, хьинаре къахьегаш боахк болхлой», — йоах тхога бенача хоамо.

Эсамбаевг'ар оалача урам т'ла латт ший хозалца б'ларг

т'лаозаш йола керда ишкол. Цу ишколага бахархоша сатувса дукха ха яр.

Кхыйолча цу юртгарча ишколашкар хьал х'анз дикка аттачхьа дерзаргда.

Ци яьлча де дезараш хьалхадаьхар

Султиганькъан Йоакъап

Дукха нах болча моттигашка ц'аьхьа ци яьнна хатар этгача, эггара хьалха де дезараш д'агойташ болча балха юкье дакъа лоацаш хилар Шолжа-Шахьарера МВД болхлой.

Д'абихьача йомалуча балха дакъа лоацаш хиннарашга хьалхадаьккхар, ц'ерца хатар хилча нах ара мишта баха беза, ци д'а-хьа яржарг'йоацаш, сага унах'ценон човхам хург'боацаш, эггара хьалха сенгара д'аволавала веза. Гетгара дика

ха дезарех да, ц'ера юк'ьера ара-воаккхача сага СПИ-20, СПИ-50 яха ц'ерах из лоравеш йола х'амаш мишта т'лаювха еза. Доакъашхоша дика чакхбаьккхар шоай болх. Тахан цар йомад'ар, дунен т'ла бахаш накъадаргда царна. Вайх х'ара сага ха дезаш

дола х'амаш да уж.

Белгалде деза, из тайпара болх вай республике х'ара шера шоай ханнахьа беш болга. Дуккхача наха болх беш йолча моттигашка, ц'ера духьала де дезараш д'ахьехаш, чакхбоал цу даькь т'ара болхлой.

Хьу лораераша шоай болх д'аболабаьб

Коазой Мадина

МЧС болхлой, шоашца хьун т'ахьожам беш бола къахьегамхой болаш, хьунаш-та гарга ядача юрташка, ц'аьхьа ци яьнна хатар хуле, ци д'а-хьа яржар кхерам болча моттигашка хьожаш хилар. Белгалде деза, эггара ч'оаг'лаг'ла уж ц'ераш ювла бахьан нахагара хьадоаг'лаш долга. Цунга хьежжа, юрташкарча адми-

нистрацен болхлоша, имамашка маьждигашка хьехам байташ, д'ахьош латт из г'улакх. Кхаьч-кхаьчача етгача ц'ераша доккха зе ду йалама.

Х'аьта, мел боккха низ, къахьегам эш, х'лама бе доацараша йокъаеннача баьцашга юкье йотессача цхьан г'лаьлен юкках д'а-хьа яха ци д'айоае! «Кхайкарал ду бахархошка, бокк'бал ло-

раде гонахьара йалам! Ганнаш йолча моттигашка салаг'ла гуллучарна доаг'лаш да из дукхаг'ла даькье! Оашош йийза ци бокк'онца д'айайнилга хайча мара, цу моттигера д'ла ма аха. Шоашта т'ехьара нувхаш д'аяха! Хозача йаламца дог ловзаш, салаг'ла ловш хиларга хьежжа; из йалам лорадеш, хам беш хила!» — яхаш, дехар ду бахархошка цу г'улакхах дог лазараша.

ГалгІайчен 35% гаргга бахархоша цахаддаш баьцадаараш ийду

Султиганькъан Йоакъап

ГалгІайчен 35% бахархоша, шой дезала даа хІама эчаца хана, массаза а ийду баьцадаараш, баьцовгІаш. Из иштта хилар гуш да 100 сага юкье «Сердало» газета корреспонденташа дІабихьача хаттарий балхага гІолла.

«Хьалхарча аргІагІа дулха кхача эц вай, цунах тайп-тайпара даар кийчде таро хул. Баьцадаараш, бІаьцовгІаш цу юкье ца хилча яргІоацарех я», — аьлар хаттарашта жоп луш хиннача массехк сага.

Цу юкье дакъа лоацаш хиннарех 10% наха белгалдир, ГалгІайче, шоаш бахача моттиге баьцадаараш а баьцовгІаш а шоаш хьалкхеду, аьнна. Уж наггахьа мара эца дезаш хилац, къаьстта бІаьстан юкье цІагІардараш кхоачаденна хилча мара. Эцаш дола баьцадаараш, дукхагІа е кІезигагІа эцаш хул, тІакхийтгача маьхашка хьежжа.

ДукхагІболча хаттарашта жоп луш хиннараша белгалдир, истола тІа ца хилча яргІоацарех я нарсац, помидораш, кабуц, салат, петрушка, хоарцам, хоха буц, саьмарсаькх.

Шолже, «Россе хий» яхача лостамах, белхий бир

Габьенаькъан Мартина

Шолжа шахьара болхлоша «Россе хий» яха белхий бир, аьнна, хоам баьб «Сердало» газетага из болх вІашагІбеллараша.

«Шахьара администраце болхлоша 1,5 км йІаьха йола хин йистош цІенйир, иштта цун юхерча парке а лостам бир. Массехк сахьат дала-лехь цхьа бІаь гали нувхаш гу-

лийр цар. Шоаш лостам баь боллашехь, нувхаш цу сахьате дІаьхьийтар. Белхий бара болхлой тІахьийхар вар шахьара администраце кулгалхо Іумаранькъан Аслан», — йоах

хоама тІа.

Цу тайпара белхий бара бахьан дар, бахархошта вайна гонахьара Іалам лораде дезилга а иштта шахьар цІена лоатгае езилга а дІаьхьийтар.

Наькъаш цІенде арабаьннаб болхлой

Султиганькъан Йоакъап

ХІара Іуйран балха е кхьча гІулакхашта арадаьнна долхаш, вайна гу, моажа кьоанзолгаш ювхаш лела болхлой, наькъаш цІендеш, гонахьа лостам беш боакхаш хул уж. Ди-бийса доацаш, къаьнегачарех лархІа мегаргболаш ба уж нах.

Наха салоІача денешка а, белаш беекхе, шахьарий куц сийрдадоаккх цар. «ХІара денна арабоал тха болхлой наькъаш, гонахьара моттигаш нувхех, демах, хоттах цІенъе. Наькъашка машенаш йолаялалехь, дІаболабу цар шой къаьнегам», — йоах тхога кхачьача хоама.

Укх наькъа, Наьсарера, Шолжа-Шахьарера моттигаш цІенъеш хилар уж. ЦІга леларашка дехар ду, бокъал а лорае наькъашкара бокъонаш! Машенашкара каьхаташ, шушаш, кхьйола нувхаш ара ма кхувса! Аллийта цу чу, шоаш чукхача дІакхоссаргІолаш! Хам бе, лерхІам бе, хІара денна вайна тІехьа наькъашка лостам беш леларий!

Тоае еза моттигаш наха шоаш хоржаргья

Султиганькъан Йоакъап

2024-ча шера, эггара хьалхарча аргІагІа тоае еза моттигаш белгалъеш дола интернетта чугІолла ду хоржамаш дІадоладергда хьатІабоагІача бетта 15-ча дийнахьа.

РФ гІишлой балхах йолча министерствон za.gorodsreda.ru кІийлен тІа хьокха отгаер-

гья тоае еза аьнна кьоастая йола 53 моттиг. Царна юкьера, эггара хьалхарча аргІагІа тоае езарех я, аьнна, бахархоша кьоастам баьча 39 моттига гІулакха ахча хьаьхожадергда. Вай мехкадас Келаматанькъан Махьмуд-Іаьлас белгалдечох, бахархошца дагабоалаш, царна хетар тохкаш, дІабихьача нийсагІа хургба из болх.

«Шахьарера моттигаш хо-

зача хьале ерзаяра кхела йолча къаман проекто куц хувцаш тоаю вай республикера юрташ, шахьараш. Цу прграммо вайна хьех, эггара хьалхагІа мичахьара дІаволавала веза. Цу гІулакха юкье дакъа лаца ловш бола бахархой хІара денна дукхагІа хулаш латт.

Цар аьттув ба тахан, хувцаш де деза моттигаш кьоастае», — белгалдир вай Мех-

кадас. Цо яхачох, цІенача фега Іохайша салаІа, ха яккха, бахархошта хоза тоаь латта моттигаш эш. Онлайн хоржамаш дІахьоргда бІаьстан кхоалагІа бутт йистебаллалца. Шахьара куц тоаде вІашагІеьхкача къаман проекташка гІолла дІахьоргба из беркате къаьнегам. Интернеттага гІолла деча хоржамашта юкье дакъа лаца аьттув ба 14 шерал тІехваьнна мел волча сага.

Могаш доагача бера гю дир

Гаьгенаькъан Мартина

Дегга могашал эшаенна долча бера вордингаш ийца бахар шоай лоаме наха гю деш лелараш. Сурхо тIарча бера да Украинерча тIема доакъашхо ва.

«Къаман фондо гю даь, ийца вордингаш йихьар селхан могаш воагача, ийс шу даьннача кIаьнка. Из могаш воагача дика ха я.

«ВайЦхьана» яхача моттиге къахьегача болхлошка, кIаьнка молхаш эца новкъостал де аьнна кхайкаяр дог деха нана. Молхаш эшаш хиларал совгIа, кIаьнка вордингаш ехилга, кердаяраш эца таро йоацилга хайча, чехка оарцагIаьнна из гIулакх кхоачашдир цар. Шоай лоаме наха гю деш лелараша дог гIоздаькххар могаш воагача кIаьнка», — йоах тхога кхайкача хоамо. «Къаьстта из лазар долча бера эша вордингаш лохаш дика гобаккхар оаха, Даьла къахетамца, шоай кхача езаца дIакхьар уж. Тхона геттара лоархIаме да, тIем тIа латтарий дезалашка хьажар. Могаш доагача бера дог хьа-старо вайх моллагIа вIаьхий вергва», — аьлар «ВайЦхьана» яхача моттигерча штаба кулгал деча Гомакортанькъан Мустафас.

Хье волчул дикагIа хила веза ха кхайчай

ЦхьоалагIча класса дешархошта дийцар мархий бетта маIан

Гаьзданаькъан Ахмад

Беза мархий бутт Рамадан хьатIабар дукхача ханашка дег чу дуссаргIа МагIалбике вахача Мужухой Амина а цун ишкочерча новкъосташта а.

Боккъонца дола цIай дир ший дешархошта цу деза-ча дийнахьа кьонача хьехархоце Белхарой Залинас. Ший цIенача дег чура дика совгIат дир цо кIаьнкашта а йиIигашта а.

«Тхо тхоай классе хьадаьк-кача, Залинас тхона елар мерза хIамаш, ахаргаш, цо иштта дийцар массаболча бу-салба наха Рамадана бутт мел лоархIаме а беза а ба», — аьлар зIамигача Амина ше «Сердало» газета корреспондентаца къа-маьл деш.

Белхарой Залина болх беш я МагIалбикерча № 18 йолча ишколе. Цо хьехача 1 «в» клас-се дагIача берий дай чIоагIа раьза ба, шоай бераш къаьстта цунга кхайча. Ше кьона хиларга хьежжа доагаш, Залина хинна яьнна хьехархо я. Цо, бе-

рашта хьехарал совгIа, цар иш-коле дIахьош йола ха безаме а пайдане а ю. Цо Юмаду бераш дика гIулакхаш леладе, шоай-ла безаме хила, боккхагIбараш лархIа, эшача новкъостал де.

Цо каст-каста дIахьош йолча кхетаченашка берашта эшаш бола хьехам лу, цар Юмаду бераш дикача сага оамалах хила. Тхоай бераш ишколе дIадохийташ, тхох хIаравар паргIата ва. Ховш да цхьак-ка цун терко йоагаш вуссарг-воацилга», — йоах зIамигача Амина дас.

Беза мархий бутт лаьцача хьалхарча дийнахьа, Белхарой Залинас дIадихьа цIай вIалла а дага дацар хургIа аьнна берий даьшта. Цу берий даьшкара хIама ца дехаш, шийгара кийч-даьдар цо деррига, цхьаккха витанзар совгIат доагаш.

Бакъда декхарийла-м зIамигабараш а бисанзар. Цар, хоза а хеташ, йийшар мархий беттах лаьца байташ, цхьаба-раша, масала, Амина кхьмет-тел ламаза дешаш а Даьлага дуIа дар а шийна мишта хов-гойтар.

Цу тайпара бераш клас-се кIезига дацар. Цар хьехар-хочунна ца ховш дац, къай-ле яц из. Цхьан йиIига, из цIай долаш, цо деза КьорIа делар, цунна ховра ший дешархо из деша ховш йолга.

«Рамадан хье волчул дикагIа хила веза ха я», — иштта аьннадар Белхарой За-линас ше дIайихьача кхетаче-

нах. ХIаране цигара хьайцар — Рамадан бутт наьха дегаш сердалах, дикалах, сатемах, цIенача уйлаех хьалдуза ха хилар.

ХIара сага мел даь дика гIулакх цунга юхадоегIаргIа доккхача совгIатаца. Иштта юхадоегIалда из ший зIамига дешархой дукха безача Белха-рой Залинайга а.

Марха дастара гIулакхага хьожаш ба

Коазой Мадина

Вай республике чакхбоалача федеральни наькъ тIа, ХIара сайран марха даста кхоачам лоаттабу. Из беркате гIулакх дIахьош да, вай мехкадас Ке-ламатанаькъан Махьмуд-Iаьлас могадарца.

Юртбоахама гIулакхах йолча министерствон кулгал-

хочун гIонча волча Беканаь-къан Казбека тIахьожам беш; сомаш, хурмаш, хий дIадекъ цу наькъ тIа дIа-хьа ухараш-та. Вай республике гIолла чакхбаьнна, гаьнарча нов-къа болхача нахага шоай хан-нахьа марха дастийта деш да из гIулакх. МоллагIча къа-мах волча сага аьттув ба; хий, сомаш, хурмаш йиа, ший марха даста.

Хьехархой белгалбергба вай мехка

Гаьгенаькъан Мартина

Яхьашта юкье дакъа лаьца, балха тIа лакхара говзал гойта хьехархой ца зувш бутаргIац республике. «Шоай болх бех-ктокхаме дIабахьарах, дика толамаш дахарах, ахчан совгIаташца бел-галвергва вай мехка-ра 1250 хьехархо. ХIара шера дIакхухьаш йолча ерригача Россе яхьашта юкье дакъа лоагаш хин-нарашта дала лаьрхIад 200 эзар сом ахча.

Цу юкье дакъа лоагаш бола хьехархой кхай шерал кIезигагIа болх баь хила йиш яц, цул совгIа, хьехархочун болх лелабеш мел даьха то-ламаш гойта деза», — дий-цар тхога дешареи Иилмани гIулакхах йолча министер-стве. Хьехархоша яхачох, цу яхьаша балхачара безам чIоагIбу, хIаьта ахча геттара наькъадоал.

ГалгIайчен Тема сийлен шахьар тIа ток дикагIа хургья

«Кьилбаседа Кавказа Россетий» 2023 шера ГалгIай Республице ток лакха йолча тока мугIарашка хургья «МагIалбик-Раздольни» (ЛЭП), цига капитални ремонт яр бахьан долаш. Цу балхага предприятие ДIадахийта лаьрхIад 2,6 млн сом.

35 кВ класса ток хьаозаш йола тока объект дIакхоачаш хила еза гьнарча Вежарий-Юртага, цунах цьа дакьа тема сийлен шахьара йолча МагIалбикага кхоач. Цо лерттIа болх беш хиларах тийша да мехкадътта доаккхача моттигIа а токаца Iалашо яр.

Белгалдоаккх, 2022 шера говзанчаша хувца безаш хинна бIоагIа хийцар, 3,2 километр аьшка-саьрг кердабькхар, болх баь кхоачаденна 75 ингалелаш а цу юкье дар.

Карарча шера энергетикаш 10 тока бIоагIа хувца безаш ба, 3,8 километр тийшбенна аьшка-саьрг, 150 кьаденна тока бIоагIаш тIа доагIаду пелаш.

«МагIалбико сийлен цIенна 16 шу да, «денал, майрал гойташ, шахьар лораеш лаьттача бIухоша моастагIчунгара яккхача коталонах, — аьлар «Ингушэнерго» филиала кулгалхочун декхараш кхоачашдеш волча ТIоаршхой Рамзана. — Тема сийлен шахьар оаха геттара теркама юкье лелаю. ХIара шера «Кьилбаседа Кавказа Россеташа» лаьрхIа йолча программанна чудоагIаш, бIарчча мугI балхаш дIахьу, токацара болх лакхбара, кьаьстта долча дагалоаттама давкь тIа цо лерттIа болх бергболаш».

«МагIалбик-Раздольни» тока наькьаца болхлой тоабаша сиха балхаш дIахьоргда, 2023-2024 шерашка Iан-гуйран замалахьа, халача хьалашка тока гIишлос болх беш хургийолаш.

Студенташта кьахьега моттиг хургья

Султиганькъан Йоакъап

Промышленности таьрахий гIулакхи доаржадарах йолча министерствон болхлоша кхетаче дIайихьар, Кьилбаседа доагора-тока колледжа цIи яьлча оарцагIухарий студенташца. Кхетаче дувца оттадаь керттара дош — вай мехкарча хIамаш хьатегача

фабрике студенташта балха моттигаш Iалашьар.

«ООО «4БРА» яхача моттига кулгалхочун гIонча волча Чумаканькъан Йоакъапа дийцар, болх бе моттигаш лехаш лелача студенташта из геттара дика аьгтув ба, аьнна. Мах тела ца безаш, дIай-хьай кхувларгба, мах боацаш мук а ло-

аттадергда», — йоах тхогарча хоамо.

Дорджиев Бадмас аьлар, кьонабараш тахан балха тIабарзаргбола наькьаш теркалде деза вай, аьнна. Дика хургда, СКТЭКа дешара филиал хIамаш тегача фабрике хьайийллага.

«Урокаш массе моттигашка санна дIакхухьаргья

цига, йистебаьлча, царна лаьрхIа йолча машенаца цIакхувларгба. Даьй, ноаной а шоай дезал дагабахка безаргбац, дешара йистебаьлча, цьханнахьа гобоахаш лелийхьогI, аьнна», — дийцар кхетаче. ХьатIадоагIача кIира, колледжерча 20 сага-студента балхаца дувздаь дешар дIадоладергда фабрике.

Москверча институте моттигаш кьоастайир вай кагирхошта

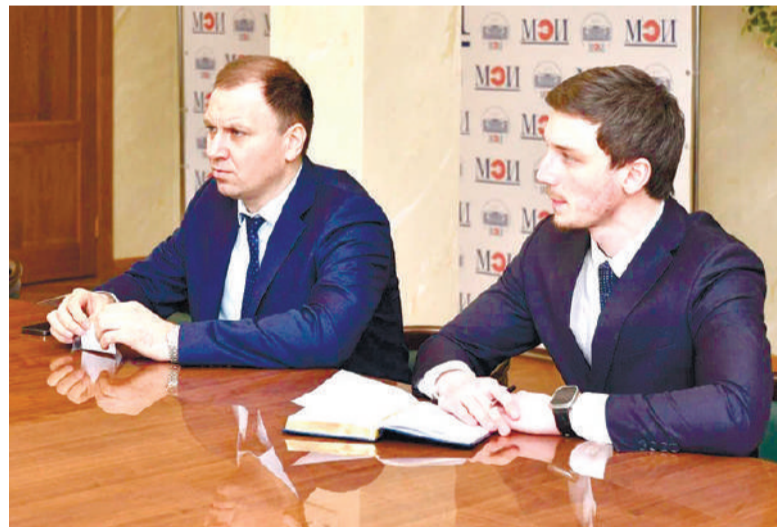
Гьаьгенаькъан Марина

Москвера вай мехка викалалаша кхетаче дIайихьар шахьарерча энергетически института болхлошца. ВIашагIкхетаре соцам бир, вай республикера цу институте деша отта ловрашга дукхагIа моттигаш кьоастаергья, аьнна.

«Кхетачене кьамаьл даьрш бар ГалгIайчен викал вола Илезанькъан Михаил, кьамани кагирхойи политиках болча оагIон доакъашхо вола Дзей-

тананькъан Шамал. Институте-ра цу гIулакха кьамаьл де бакхийтараш бар, института хьалхара проректор Замолодчиков Владимир, кагирхой политиках долча хаттарий проректор Федотов Андрей.

Вай республикера студенташ цу институте ма хулла дукхагIа хургболча наькьах дийцар кхетаче. Цул совгIа, белгалдир, деша багIарашга цьаьцаца гIо лоаттадергда, аьнна. Энергетикацара болх вай республике ма хулла дикагIа дIагIорбола кердадараш юкьедоаладир цар», — йоах тхога бенача хоамо.

Хин гIулакх тоадеш хилар болхлой

Султиганькъан Йоакъап

Лаьттан кIалхара насосаш еха хиларах, хий хьалуча кхаь моттига болх юхасоцабаьбар. ТIой-Юртага ши насос болх беш хиннаяц.

«Насосашка хьожаш, уж тоаеш болх дIабихьар цу гIулакха бехктокхаме болча болхлоша. Хиннача аварех, цьаьцайоло юрташ хий доацаш йисаяр».

Илдарха ГIалий гIарча мэ-рера хоам бенабар, шахьарерча хий лоаттадеча насосни станцера хий геттара лаьгIа доагIа, аьнна. Кхо-

ачамбоацараш юстардаьхача, хила боагIаца боараме хий хьадоладелар бахархошта. Тахан эггара чIоагIагIа тIахьожам бе безарех да хичара гIулакх.

Ахкан денош хьаоттарца, из гIулакх геттара чоалхане дерз. Дукха юрташ я вай мехка, хий дIа ца кхоачаш. Из гIулакх меттадоаладе гIерташ; хий хьалъува кIоагаш, насосни станцеш, хий хьатела моттигаш тоаеш, болх дIахьош латт. Цу гIулакхах болча болхлоша яхачох, цунца бувзабенар геттара боккха кьахьегам ба.

Берий книжкан ди

ЗіамагІбарашта даь йоазош

Іарчакханаькъан Сали

Бекарга бетта шоллагІча дийнахьа, дерригача дунено дезду берий книжкан ціай. Дуккхача йоазанхошта юкъе, масала, Россе ва 8000 совгіа яз деш вола саг, дукха хилац шоай кхоллам берашта хетабаь баьха е бахаш бола нах. Берашта лаьрхІа яз деш хала да, из да кергтера бахьан. Цу тайпара йоазанхо берий мотт ховш, оамалаш йовзаш, цхьадолча даькъе ше а бер хила ховш хила веза, ханага диллача воккха вале а. Уж тайпа нах дукха нийслуц вайна юкъе.

БоккхагІболча йоазанхошта юкъе а кІезига бар вай къаман берий йоазанхой, тахан а кхы дукха ба ала йиш йолаш бац. Берашта яз деш хиннарех вар Вездананькъан Ахмад («Шолжа-Юртар Папур»), Пхылекъонгий Махьмад-Саид («Матрос», «Этии Вутии»), Чакхенаькъан Саид («Энвер», «ШайтІилг», «Селасат»), Гаьгенаькъан Гирихан («Хоза моза»), Хьоашаланаькъан Іаьла («Хьалхара зиза», «Фу ховли, фу довзали»), Дахкилгананькъан Ібрахім («Кукке денал», «Шутар»), Шеденаькъан Султан («Даде дувцараш»), кхыбараш.

Дувцача книжкаша бераш Іомадора денал долаш, мохк безаш, из лорабе кийча долаш хила. Царех цхьадараша безаболитар къахьегам; болх ца бича, сага вахар маьлхардаха зиза санна долга хкетадайттар. КхоалагІдараша ирдора берий хьаькъал, иштта яр Хьоашаланаькъан Іаьлий «Фу ховли, фу довзали» яха пьеса.

ДукхагІдола берий книжкаш вай литературе байташца яз даь. Хьалха уж дукха хиннадеце а, укх тіехьарча хана тоьал дукха арадаьннад уж. Масала, царех да Коазой Нур-

дина, Таймасханаькъан Лейлай, Іоахилгананькъан Заретай, Новразанаькъан Маккий, Хамхой Дауда кхолламаш. Берий ловзараш дувцаш да Мерешканыькъан Султана яз даь книжка. Уж мишта яз даьд, эггара хьалха берашка хатта деза, цар дика да оале, уж лархІа а, эца а, деша а мегаргда. Берий книжкай эггара дикагІбола критикаш бераш шоаш да. Дукха да ала йиш йолаш дац гІалгІай литературе юкъе берашта лаьрхІа даь йоазош. Эрсий литературе а дац уж сел дукха. ДукхагІа берашта яз деш хинна вай заман эрсий поэт вар Михалков Сергей Владимирович. Дукха ха йоацаш аз дийцар цун 110 шу дизарах а цун «Воти Стёпа» яхача кижках а. Иштта зіамагІбарашта яз деш хиннав Самуил Маршак, Маяковский Владимир. Есенин Сергей Іалама йола байташ а го йиш я берий книжкаш тіа. Ала деза, гІалгІай меттала мел яьккха байт а дувцар а чулоацаш, «Эрсий классика гІалгІай меттала» яха кхо книжка арадаьнна хиларах. Цар тіа да дикагІдола наьна меттала даь таржамаш. Къаьстта берашта дезаденнарех да Барго Агнияй йоазош. Цар таржамаш даьд Гаьгенаькъан Гирихана. Цо наьна меттала дика йовзийтай эрсий поэтессай уйлаш, сибаташ, метта ирал. Еш вай царех цагІ — «Фонарик»:

«Бийса оттар новкъа дац:
Са «фонарик» дІайовш яц.
Баьцашта юкъе яхаш я из,
Кора тіа, банка чу ягІаш я из.
Цунца бийсан аз сакьерд,
Дийнахьа-м из лачкъа гІерт...
Иштта ба са зіамга седкъилг,
Са «фонарик» — баьццара

седкъарг,
Бус къега са говза чоапилг.
Ма хеталаш, бувц аз оапилг!»

2018 шера ишколе айса хьехача бераша мел язъьай байташи

дувцараша вІашагІтеха, «Сурхо тіара бераш» яха книжка арадаьккхадар аз. Уж дерригаш а 500 мара дацар. Сурхо тіарчеи Эккажкъонгий-Юртарчеи бераша дІаййцар из. Цунна юкъедаха йоазош къаьстта царна дезадар дувзадена дар, деррига йоазош кхеллараш бераш шоаш хилар. ПхелагІча классера дІаболабена 9-ча классе кхачалца бар цунна юкъебаха къона йоазанхой. Шоай байташка цар дукхагІа хестаяьр нана яр, иштта уж хетаяьяр Іалама, берий вахара, дешара, бебеча ловзарашта. Масала, цу тіа яр Белхарой Саидас язъьай «Са нана» яха байт:

«Ма дика, хоза я хьо, са нана,
Ноанал тіа отте е боаккхе

маха!
Сигала лела морх санна пана,
Іемай со хьоца вай мехка яха.

Са нана, хьо елаш бІаргайча,
Седкъий а долалу хьоца дела;
Нагахьа мо хьона чоагІгІа

лайча,
Дохк дІадоал, малх ух
лоамашка лела.

Са нана, лоаме хеталу
хьаьна,
Йовзаш бац лоамарой

цхьаккха яькхал.
ХІама дац лаьтта гарга
е гаьна
СийрдагІа, хьоца бахьача
наькъал».

Бакъда, сона хеташ, бераша книжкаш кІезига деш. Духхьал ишколе Іомадеш дийшача долаш дац гІулакх. Цига цаІомадеш а дешаш, метта говзал шаьрьеш хила деза таханара бераш. Соца балха яр эрсий мотти литературеи хьехаш Беларуссера цхьа йоккха саг. Ше берашца е цар даьшца-ноаношца къамаьл деш хилча, цо оалар: дийнахьа ши оагІув йийша а исбахьален литературе деша деза

Іамархана, Хамхой Шарифас. Дзоврананькъан Дианаси Чурананькъан Лейласи къахьийгадар Іоахилгананькъан Заретай «Дошо зама» яхача книжка тіа. Цкъаза нийслу Гиренанькъан Ібрахіма сурташ а. Ала деза, цхьаболча йоазанхоша, сурташ дехкаш, шоай книжкаш шоаш тоадаь хилар. Йоазошка гІолла ала гІийртар фуд царна шоашта дикагІа ховргда кхьчарел, цудухьа цар чулоацаш сурташка гІолла хьагойта а царел дикагІа сага ховргдац, художника къахьегамца кулг шаьрденна уж бале. Цу тайпара хиннав йоазанхо, Іилманхо, хьехархо Дахкилгананькъан Ібрахім. Ший берашта яз даь «Кукке денал», «Шутар» яхача книжкаш сурташ ше дийкад цо, кхьметтел мужалташ а ше хьаяьй. Цун из геттара дика вІаштІехьа а даьннад.

Берий книжкаш санна лархІа деза юхьанцарча ишколе Іомадеш дола литературе а метта а книжкаш, къаьстта а «Абат». Нагахьа санна алапаш Іомадеш, царга хІаранега хоза сурташ дийкка хуле, сона хеташ, уж дуккха сихагІа Іомалургда, дикагІа дагахьа дусаргда. Юхьанцара берий саІехам сурташца ба. ХІара байт, дувцар, сихаоалар, шера ханаш — бІаьсти, ахка, гуйре, Іа — хозача сурташца гойташ да ишколе Іомадеша книжкаш тіа. Царех цхьачар тіа болх баьраш вай къамагнах а бац. ХІаьта а из болх ховш, цунца дог долаш баьб цар. Сона во дац аьнна хет «Абата» лаьрхІа дийкка сурташ, бакъда художественни редактора ціи мара, суртанчий цІераш дІаязъьаьц цу тіа. Цар тіара берашта ховргда дешара гІирса фу чудоагІа, шера ханий кергтера белгалонаш малагІаш я, дай баьха гІалаш мишта хиннай, ялатий тайпаш мишта хул, малагІа сомаш, хьаьса сомаш ба вайцига дукхагІа кхебераш, фу чудоагІа оалхазараш, хьайбаш, оакхарий яхача дешашта. Кхьметтел космически кема, «Баунти», когсоалозаш, пилла, инкал, мІара, Іаг довзийт дувцача книжко.

ХІаьта а цагІ ца аьлча далац укхаза. Геттара кІезига да, гІалаташ доацаш, гІалгІай меттала арадувла книжкаш. Иштта хІанад сол дикагІа хов уж арадоахаш болча, яз деш болча наха, цудухьа цар цІераш яха безам а бацар са. Цхьайолча хана, уж эгІазъухаш а моттигаш нийслу, Іа бакъдар дІааьлча. Иштта хила мегаргдац. Берашта язду книжкаш къаьстта а дика, гІалат доацаш хила деза, царех берий догъэккхаргдоацаш. Вай мехкара йоазанхой — уж цхьа дезал ба. Нийсадар могадеш, харцахьардар белгалдоаккхаш, машарца баха беза уж, аьнна, хет сона. Цхьаннена цаховр вокхо а оалаш, харцахьа водар хьанийс а веш, барта баха беза йоазанхой. ТІаккха цар берашта язду книжкаш лакхарча боарам тіа хургда. Из да-кх вай кергтера декхар.

Европан чемпионате котваблар

Гаьгенаевън Мартина

ГалгГайчен спортсмена Хоаной Башира (U-23) лоамеча латарах Европа чемпионате котваблар хилар, аьнна, хоам бир «Сердало» газетига ГалгГай Республикан спортивни латара федераце зарбан болх лелабераша.

«Укх деношка йистеялар лоамеча латара (U-23) Европан чемпионат. Цига котало яккхарах ГалгГай Республикан Халкъа Гуллама депутата Келаматанавън Гилане котало яккхачунна ахчан преми а елар, иштта ГалгГайчен кулгалхочун Келаматанавън Махьмуд-Таблан церага баркал оалаш дола каьхат а делар», — йоах хьабайтача хоамо.

«Тахан вай везву начІал дола, ше лаьрхІачунна тІакхувш вола спортсмен. Шийна чоага духьалотталуш волча кьыча спортсменаца латаш сий даьккхар цо ГалгГай къаман, массе оагІорахьара латарга дика кийчо яь хилар дар из», — аьлар ГалгГайчен цу лостамага йолча спорта Федераце президента Белхарой Руслана.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

В соответствии с Законом Российской Федерации от 26 июня 1992 года № 3132-1 «О статусе судей в Российской Федерации» Квалификационная коллегия судей Республики Ингушетия объявляет об открытии вакантной должности мирового судьи судебного участка № 12 Республики Ингушетия.

Заявления и документы, перечисленные в пункте 6 статьи 5 вышеуказанного закона Квалификационной коллегией судей Республики Ингушетия принимаются с «30» марта 2023 г. до 18:00 ч. «28» апреля 2023 г.

Обращаться по адресу: г. Магас, ул. К. Кулиева, д. 6, Управление Судебного департамента в Республике Ингушетия к секретарю квалификационной коллегии судей Республики Ингушетия – Джаниеву М.Б. О.

Последний день приема документов – «28» апреля 2023 года.

Заявления и документы, поступившие после указанного срока, к рассмотрению не принимаются.

Спорта лаьрхІа доазош хьаделларгда шахьаре

Султиганавън Йоакъап

хьаелларгья уж моттигаш.

Спорта лаьрхІа керда доазош хьаделларгда Илдарха-Галий тІа. Цига хургья арадегІ мукъадаккха таро хулийта, ГТО дІаяла кийчбеш йола шиь майда. Уж хургдола моттигаш а кьоастаяь укх деношка. Кирова, Промыслови яхача урамашка

«Спортговзанчан тІехье» яхача федеральни проекта гІолла дІахьош ба из болх. «Спортацара кьаьста цьха ди ма даккха» яхача тІахьехамца, тахан 100 шахьаре дІахьош ба из беркате болх.

«Цу моттигашка салаІа йиш йолаш хургва моллага

ха яьнна саг. Спортивни доазонашка эшаш мел болча кхоачамца тоаергья уж. Ара, ценача фега из гІулакх леладе ца ловш атта саг хургвац. КІалхара моттиг, лаьрхІа цу гІулакха йола кІаьда, хьамча кІийле йилла тоаергья», — йоах тхога бенача хоамо.

Цу балха кьоастаяьча моттигага хьажа баха хилар ша-

хьара да вола Осканавън Мухьмад-Башир, горсовета депутат вола Боканавън Яхья, МВД юкьярча совета доакъашхо вола Амаканавън Хьусен. Кагирхаша шоаш хержай из моттиг, дикага хеташ. Шахьара кулгалхочо яхачо, из моттиг навкъа йисте йоацаш, сов гаьна ца уллаш хила еза.

Вай мехкахо толаш хилар, Ерригроссе боксах йолча яхьашка

Гаьгенаевън Мартина

ГалгГайчен вахархочо борза совІат даьккхар Казане дІайихьача Ерригроссе яхьашка, аьлар «Сердало» газета корреспондентага ГалгГай Республикан бокса Федераце зарбан болх лелабераша.

«Джантиганавън Рахима даька лаьцар боксах йолча 2007-2008 шерашка баьчарна юкье хиннача яхьашка.

Спортивни яхь хетаяь яр «Динамо» 100 шу дузаш хила-

ра. Кьона 48 кг дозал дола латархо кхозза кьовсавала везаш хилар, цу тайпара цо борза совІат а даьккхар. Цу яхьашка даька лаца Джантиганавън Рахим кийчваьраш бар, тренераш Балайнавън Мурад, Леймой Мухьмад», — аьннад хьабайтача хоама тІа.

ГалгГай Республикан спорта Министерствос цу лоархІамеча коталонца из даькьалавуvc, хьалхашка латта декхар кхоачашдар а унацІена хилар а ловш.

ГалгГайче дика болх беш я футбола ишкол

ГІазданавън Ахьмад

МагІалбикерча лаьрхІа йолча берий-ондаргий спортивни футболах йолча ишколе кийчду хургдола футбола «седкьий». Цига Јомабеннача «Ангушт» команде даька лонацараша, дукха ха йоацаш, Нижни-Новгороде дІайихьача зІамигача футболах йолча чемпионате дика толамаш даьхар.

Карарча хана кьона футболлаш Ессентуке баха кийчлуш ба.

«Тха ишколе хьаьцаш да, ялх

шергара ялхайтта шерга кхачалца ха яьнна бераш. Массаз а бехктокхаме дІахьош болча балхо дика толамаш доахит. Цу спортивни даькь тІа зІамагІа а юкьярча а класашка дешаш долча берашта, из спорт езалургйолаш болх гойта хьож тхо. Тха спортивни ишкола командаш массайолча республикан ишколашка болх беш я, цу даькье Навсаре, Илдарха-Галий тІа, Сурхо тІа», — аьлар «Сердало» газетига республикан лаьрхІа йолча берий-ондаргий футболах йолча спортивни ишкола тренера Геласханавън Мухьмада.

